

keresztény, vagyis aki nem muszlim; ahogy az a migráns-krízis kapcsán kiviláglott. Ennél egyértelműbben talán semmi nem fejezi ki az európai identitáskrizist és tudathasadást. Istennek az emberek irányába mutatott nyitottságára, ami az *inkarnáció*ban nyilvánult meg, az önmagát a megtestesült Istenfiú követőjének valló „keresztény” (egykor gyarmatosító, a határok kinyitását erőszakkal kikényszerítő; a „hit”-et tűzzel-vassal terjeszteni igyekvő) Európa ugyanis a bezárkózással és az elhatárolódással (kerítésépítésekkel) válaszol!

HABOS LÁSZLÓ

KOPOGTAK...

Kopogtak

Felülök, de szemem még csukva.

Az álomszép leány elszaladt,

Ruhája a szénaboglyában ottmaradt.

Már nyitom!

Kiáltom, s szemem tágra nyílik.

Ki jött? Ki visz el? Ki keres?

A tükörben saját képem kinevet.

Kinyitom

Kicsiny szobám rácsos ajtaját.

S ott áll Ő, és megmosolyog,

Aki mindenkihez egyszer bekopog.

MERZA JÓZSEF

DIÓTÖRŐ...

Későn keltem fel, mert előző este majdnem éjfélig fűtöttem, hogy elérjem a 11 fokot a lakásban. Ilyen hőmérsékletnél már nagyon jól lehet aludni, sapkát sem kell felhúzni éjszakára. Reggel úgy döntöttem, hogy napközben nem gyújtok be, takarékoskodom az idővel.

Egyébként, ha nem esik, úgy sem vagyok bent, legfeljebb beugrom egy rövid evésre, ha már szükségét érzem. Hamar elmegy a nap, öt órákor alig látni valamit. Villanyfényes favágás kezdődik s az összevágott darabok a kályhába kerülnek. A tűz ropogása közben kiváló alkalom adódik párhuzamos tevékenységre, azaz a frissen összeszedett dió megtörésére. Egyszerűbb dolog dióbelet szállítani haza, mint cipelni a héj terhét is. Sajnos, a héjat nem célszerű a cserépkályha tűzébe vetni, mert olajos füstje korommal vonja be a csempéket. A dióbél balra kerül az asztalon, a héj egy vödörbe, s időről-időre feltöltöm a törésre váró készletet.

Múlik az idő, felfelé indul a hőmérő higanyszála, már 13 fok van, lassan elkezdődhet a szellemi élet. Zacs-kóba töltöm a dióbelet, elrakom a vödörket, s szemlét tartok a nálam lévő sajtótermékek fölött. Günter Grass még várhat a hagymatisztítással, az Élet és Irodalom replikái vonatban is olvashatók, de hát itt van a Napló tegnapelőtt megkapott 89. füzet, s abból már csak bő két oldal van hátra. Piarista köz, 2006. november 1. Amit be kell vallanom. Hm, miről is van szó? Úgy látszik, ez érdekesebb lesz annál, minthogy el kell-e mennünk a Kossuth-térre. Bizony, így van, későbbre hagyom a politikai eszme-futtatást.

A gondolatok sora szabályosan indul, ismert tényeket hallunk a kisközösségek kontesztáló vagy nem-kontesztáló tevékenységéről, a pápák tisztogató működéséről, a kettős hűségéről, életről vagy megsemmisüléséről. Küzdelemről állammal és egyházzal, erőfeszítésekről, hogy helyesen tudjuk felismerni és követni Jézus szándékát. Vállalkozásunk egyedülálló, példáját ritkítja a történelemben. Aztán tönkrementünk. Jézusnak jobb volt a helyzete, mert nem látta a tönkremenetele utáni helyzetet, mi látjuk.

Pedig 89-ben nemcsak a Napló szerzője volt euforikus állapotban. Magam is azt gondoltam, hogy érdemes az embernek fiatalon belevágni egy mozgalomba, mert akkor félszázad múlva megláthatja eszméi győzelmét. És hát nemcsak mi voltunk feldobva, hanem az un. rendszerváltó értelmiség egésze. Később ők is elvesztették a jókedvüket. Mi azonban most ne velük foglalkozunk, hanem a saját dolgainkkal.

Utólag könnyű okosnak lenni. Ezért azt kérem, hogy ne tekintse senki öngazolásnak, amit mondok, mert nem arról van szó, túl gyermeketeg lenne. Felelőst sem akarok keresni, méltatlan lenne igyekezetünk ismeretében. Egyszerűen csak összefoglalni szeretném azt, amit a történelem újra igazolt tanulságának tekinthetünk. A világos látás meghozza a lélek békességét is.

Két dolog volt egészen természetes 89-ben. Az egyik az, hogy nemcsak a bankok fognak megszállni minket, hanem az összes nyugati és keleti eszmeáramlat igyekezni fog támaszpontokat kiépíteni, vagy visszaszerelni régi pozícióit. A régi szerzetesrendekkel és lelki-ségi irányzatokkal együtt megjelennek az újak, népet akarnak gyűjteni, jó esetben nem azért, mert másutt már

elvesztették vonzerejüket. Latba vetik erejüket, hogy híveket toborozzanak az évtizedes elzártág folytán szabadságra, kibontakozásra, szellemi érvényesülésre vágyó emberek körében. Mi pedig állunk a nagyvilág fel-táruló vallási csodapalotájának kapujában és tapasztalatlanul követjük a szépet, a gondok megoldását ígérő hangokat. Az elfogadásban, a társulásban, a követésben jelentősen közrejátszik a tehetősebb irányzatok infrastruktúrája. Dicsérni is fognak minket, hiszen megőriztük a hitet a vallástalanság közegében, de a dicséret egy-fajta érzéstelenítés is azoknak, akiket mégiscsak be akarnának vonni saját világukba. A gyanútlan ember hajlandó értéktelennek látni szerény eszközeit – bár azok segítették élni és túlélni a hideg napokat – és lemondani róluk, elcserelni őket mutatósabbakért. Így tagozódik százfélé – sőt többfelé – vallási értékekre érzékeny népünk. Más földön, más korban, más karakterek által alakított csoportokba.

Nem úgy Bulányi! Ő tudja, mit ér a Bokor közösség, ő tudja, milyen szellemi és erkölcsi érték halmozódott fel évtizedek alatt ebben a magyar földön, magyar emberek által, a kortárs magyar történelemben megteremtett közösségben. Ő tudja, hogyan hitelesítette látását fiatal és kevésbé fiatal emberek valóságos tanúságtétele. Elégtelt érezve, teljes energiával robban bele a hazai és külföldi világba. Elmondja történetünket, felmutatja eredményeinket. Kapcsolatot létesít a hazai szellemi élet jeles személyiségeivel. A Bokor konferenciákat szervez, amelyeken programot hirdet meg a társadalom, az egyház számára. Időszerű mondanivalója van a kibontakozás, a megbékélés, a nemzetmentés, a kisközösségi hálózatépítés tekintetében. Csatlakozik a humánus törekvésekhez, ellenzi a halálbüntetést, a kötelező katonai szolgálatot. Tovább folytatja a határokon is átnyúló karitatív tevékenységét. Külföldi reformer szervezetekkel teremt kapcsolatot, majd a tengerentúlon is meghirdeti evangéliumra alapozott elveit. Mindez csupán gyors vázlat annak szemléltetésére, hogy minden okunk megvolt az öntudatra és a büszkeségre. Minden okunk megvolt arra, hogy elvárjuk a keresztény társadalom elismerését, s a minket megillető hely megadását.

A disszonáns hangok nem vártak magukra. A hazai egyháztól várt furcsa rehabilitáció éveket késett, valójában semmit sem ért. Teológiánk ismeretében nem kerülhettünk be a magyar lelkeségi irányzatok közé. Könyveinket egyháziilag nem terjesztették, újságunkat nem lehetett árusítani a templomokban, az egyházi vezetők elhárították párbeszédet javasoló meghívásainkat. Külföldről elég hamar megkaptuk a szektoid minősítést, a konzervatív amerikai keresztények felismerték, hogy eszmevilágukba nem illik bele erőszakmentes, nem diszkriminatív magatartásunk. A kontesztáló nyugat-európaiak viszont túl egyházhűnek ítéltettek bennünket. Lehetett érvelni, elégedetlenkedni, a kapuk zárva maradtak.

Mit mulasztottunk? Felesleges indokolatlan elvárásokkal vádolni magunkat. Boldogok voltunk, igyekeztünk teret foglalni reményünk szerint. Megbocsátható, hogy az optimista alkatok nem gondoltak arra, amit Kocsi Csergő Bálint már átélt: az új világban, amelyben a helyeket betöltötték a régről átmenekültek és a fiatal trónkövetelők, nincs szükség elismerést váró, majd egy idő után elégedetlenné váló, esetleg követelőző veteránokra. A veterán örüljön annak, hogy valahol interjút adhat a régi, kemény időkről, díszvendég is lehet, persze, ha tud polírozottan viselkedni. Érdes hangú emberek kéretnek távol maradni. Nincs kivétel! Azok sem képeznek kivételt, akik azt hiszik, hogy megtalálták Jézus üzenetét. Ha nagyon erősen hiszik ezt, akkor felgyorsíthatják a dolgok menetét és nem 17 év múlva kezdenek bánkódni azon, hogy nem kerültek a Golgotára. Azon is el lehet gondolkodni, hogy a XX-XXI. században mi is a Golgota. A kitűnő Husz János számára a máglya volt az, jelenkorunk informatikai világában a semmibe vevés, ami fizikailag kényelmes lehet, de a szellemi ember esetleg bele tud bolondulni. Vörösmartyt sem végezték ki, lelke azonban a pokol kínjait szenvedte.

Sorsunk kiszámítható volt, valamit hibáznunk kellett volna ahhoz, hogy ne így legyen. Az előző bekezdésben leírt mondataimat megtalálhatjátok a korabeli elmélkedéseimben, jóllehet akkor fanyalgó vészhuhogásnak tűnhetett az euforikus nyüzsgésben. Igazolásra nem várok, boldogságban nem úszom. Egyszerűen nyugodt vagyok, mert igaznak bizonyult az Országokról alkotott képünk. Nem nagyon tudnék mihez kezdeni, ha kiderült volna, hogy sikeremberekké is válhattunk volna, csak ügyesebben kellett volna alkalmazkodnunk a világ áramlataihoz. Voltak lelkigyakorlataink – lapozzuk fel a Karácsonyi Ajándék régebbi füzetait – olyan, persze nem volt, ahol kiderítettük volna, hogyan lehet megúszni a várható megpróbáltatásokat. Elkerülni azt a bizonyos keserű poharat, amit más is megpróbált megspórolni. Ő elég hamar rájött arra, hogy az nem megy. Mármost az, hogy mi a keserű pohár, valószínűleg változatos dolog. Ami legjobban fáj.

Nem hiszem, hogy egy nagy lelkigyakorlattal bebiztosíthatunk volna magunkat. Szabad embereket nem lehet pártkongresszuson megszervezni, akkor sem, ha fényes jövőt akarunk felrajzolni. Mindenki tudta volna, aki ismeri felfogásunkat, hogy a fényes jövő óriási tévedés, megalapozatlan ígélet. Jobb így. Reménykedni, boldogan ténykedni szabad, sőt szép dolog. De csak egyszer. Ezért volt, hogy 90-ben és azóta többször elmondtam, most pedig, először, le is írom, hogy elkezdtem keresni a helyemet a Bokorban. Nem azért, hogy elbújjak, hanem azért, hogy megtaláljam azt a helyet és azt a módot, ahol és ami szerint, a legtöbbet tehetem a barátaimért. A dicsőséges Bokor nem az én műfajom, több okból nem vállalhatom, a küzdő, problémázó, mellőzött közösség viszont mindig számíthat rám. Miben?

Ez volt 90-ben a másik fogadalmam. A tiszta beszéd, az indulatmentes beszéd. A társadalmi átalakulás első szakaszában világossá vált, hogy küzdelem kezdődik az érdekcsoportok között és ebben a harcban az érvek megfogalmazása, kimondása, vállalása a legtöbb, ami tehető az emberek érdekében. Egy-két, korábbi stílusban megírt szöveg után áttértem talányos, nehezen megfejthető írások készítésére, amelyek fájdalommal születtek, aktuális problémáimat fejezték ki, a Bokorhoz szóltak és nem bántathattak senkit. Vagy azért, mert érthetetlenek voltak, vagy azért, mert aki megértette, az szükségképpen szolidaritást kellett hogy vállaljon az íróval, nem a tartalom miatt, hanem azért, mert megértette, hogy valaki fájdalom árán akar közölni közérdekű dolgokat. Mesékbe burkolva. Nem mindig sikerült, túl hosszú ideig tartott, de nem bánom. Nem születtem írónak, de írnom kellett, mert az írás fegyelmez. Módot ad, hogy többször meggondoljam, mit akarok elmondani, esetleg le is mondjak alkalmatlan állítások megfogalmazásáról. Írás közben új gondolatok születhetnek, napokra szét húzva, több szempont is kialakul. Eközben nemcsak a probléma tárható fel, de remény nyílik, ha nem is a megoldásra, de legalább lelkünk rendbetevésére.

Jó példája volt ennek – legalábbis számomra – a Nagyon lassan című írásom. Nem közöltem sehol, egyszer felolvastam, nem tudom, érthető volt-e. A jubileumi szentmise túlméretezett volta nagyon nagy megpróbáltatást jelentett nekem. Többet mutattunk a valóságnál – bár a felszínt nézve el lehetett hinni – és többek számára nagyon hatásos volt, hiszen a volt köztársasági elnöktől kezdve, vagy azon végezve, rengeteg jószándékú ember, hívó vagy rokonszenvező, közéleti és nem-közéleti személyiség jelent meg. Nekem a poklot jelentette volna, kérdésnek tekintetem volna, ha – hosszú múltam alapján – nem tudtam volna, hogy az, ami ott zajlik, nem öndicsőítés, hanem Jézus ügyének hirdetése. Szavakba, mondatokba, mesébe gyúrtam bele gondjaimat és eljött hozzám a béke. Ebben a békében olvasom ma a 89. füzet meditációját arról, hogy mit kellett volna tenni nagy örömkömben és büszkeségünkben, s örülök annak, hogy nem voltam ünneprontó, hagytam mindenkit zavartalanul örülni, hiszen a lelkiismeretes ember úgyszólván végig gondolja, újra értékeli életét. Saját felelősségét is, mivel önmagunk lelkének ítélete elől nem tudunk elfutni.

A nagy okosság, meg az új okosság, a kommuna között, oldjuk mesével a feszültségünket, hiszen csak oldott állapotban vagyunk olyan helyzetben, hogy termékeny gondolatok születhessenek meg bennünk, ne terjedjen el a panaszkodás, ne rázzuk, frusztrált tehetetlenségünkben, az öklünket. Persze, „majd ha hetven, nyolcvan év keservét / hordod szíveden / akkor mondd meg, milyen a világ”, s mégis, van mód kitörni a reménytelenség világából, megerősödni, hiszen “a kétségbeesés a bűnök koronája”. A világban “űzik a felhőket a szelek. Künn süvít a tél viharja”, de benn, a mi világunkban,

“perg a rokka s vígan zeng a dal”. Bánattól vagy szenvedélytől zaklatva, vegyük kézbe a Bolond Istókot, egy olyan fiatalember sorait, akinek már két éve sem volt hátra az életéből. Olvassuk, de nagyon kérem, lassan. Ma mindenki hadar.

Igen, a felelősség. Négy éve, barátaim azt ajánlották egy még arra nem járt ismerősömnek, hogy csatlakozzék hozzám, mivel én úgy ismerem a Zempléni-hegység bizonyos tájait, mint a tenyeremet. Még egy-két vándor is velünk jött és szépen rőtünk a kilométereket erdőn és mezőn. Magyaráztam, hogy mi, merre van, és jó félnap múltán, kibújva az erdőből, megjelent a láthatáron Regéc vára. Rendkívül elégedetten közöltem ezt a nyilvánvaló ténytet, s azt is elmondtam, hogy miről lehet – akár éjszaka is – felismerni ezt a helyet. Alapos magyarázatom után vidáman továbbmentünk, de a vár nem akart közeledni hozzánk. Nem értettem az egészet, erőltettem a dolgot, de fél óra múlva világossá vált, hogy utat tévesztettünk. De miért, hiszen többször jártam erre, nappal és éjjel. Miféle varázslat lett úrrá felettünk? Teljesen megzavarodtam és összeomlottam. Kudarcc, szégyen. Ha azonban valahol eltévedtünk, vissza kell menni az utolsó, biztos pontig és újra kezdve, alaposan megvizsgálni a lehetséges elágazásokat. Tetszik, nem tetszik, ez az erdei vándorlás alaptörvénye. Talán másé is. Végül is kiderült, hogy ha öntudatosan nem játszom meg magam, akkor észreveszem az orrom előtt levő helyes folytatást. Bocsánatot kértem a közel egy órányi elvesztett időért – kötött keretek között ez elég kellemetlen – és türelmesen hallgattam barátaim vigasztalását, hogy ez bizony százszázalékos helyzetben is megtörténhet, nincs semmi baj, s nélkülem egyébként sehol sem lennének. Napokig rágtam magam, nem is fogom soha többé elfelejteni, hogy teljes bizonyosság érzetében is lehet téves útra menni. Az erdő olyan, mint az élet, örökké változik, szerényen és állandóan figyelni kell rá. Néha visszatértem erre a jelenetre, akár ismerősökkel, akár fogékony, új társakkal. A bizalom esetleges elvesztése az, ami fáj. Csalhatatlan biztonságban vezetni téves útra azokat, akik bizalommal követnek engem. Időnkint felidéztem szegény Nyilas Misi alakját, aki kínlódván fordította latinra Gyéres tanár úr mondatát: Etiam ille est fur, qui fiduciam hominum rapit, azaz: az is tolvaj, aki mások bizalmát meglopja. Cseppben a tenger. Túl érzékeny vagyok? Túlzott bennem a felelősségérzet? Ilyen semmiségek miatt? A helyzet mégis csak az, hogy nem a felelőst kell keresni, hanem a helyes utat. Ez az elsődleges.

Van itt még egy megfontolandó szempont. A sokszor nehéz, esetleg veszélyes teljesítménytúrákon, a rajtban aláírunk egy papírt. Az áll rajta, hogy a túrán a saját felelősségünkre veszünk részt, a rendezőktől semmilyen címen nem kérünk kártérítést. Kemény beszéd ez, hiszen a rendezőségnek van fogalma az elérendő célról, tudja, milyen úton kell haladni, sőt azt is ígéri, hogy bizonyos pontokon segítségünkre lesz étellel és itallal.

Biztonságot azonban nem garantál. De hát nem gyerekekről van szó, hanem egészséges fiatalokról, idősebbekről. Tudják, mi történhetik velük, így is vállalkoznak. Aláírják és nekivágnak az útnak. Szép kis profán példa. A hitben vezetőknek is van fogalma az elérendő célról, az utat is le tudják írni, segítenek is, ha megtalálnak minket. Felelőségük tudatában indítják útra a vándorokat, de a célt csak hiszik, az út minden buktatóját még ők sem tapasztalták, előttünk járnak, de nem biztos, hogy a helyes nyomon. Úgy lehetünk velük, mint amikor a hosszabb ideig követett társunk egyszer csak megáll, megfordul és azt kérdi: tudod az utat? Akkor derül ki, hogy már ő sem tudja, de mi követtük. Ilyenkor mutatkozik meg érettségünk. Az, hogy nem gyerekként indultunk meg, sikerek és sikertelenségek vannak mögöttünk és most azt látjuk, hogy újból próbára tettünk. A felnőttek vezetője elmondhatja, hogy a legjobb tudását és felelőségét ajánlja azoknak, akik benne látják megbízható vezetőjüket, de nem ígérhet megdönthetetlen, örök bizonyosságot. A felnőtteknek tudni kell ezt, aki nem tudja, nem felnőtt. Ha nem jó így, ne vállalkozzék. Kudarcai nem lesznek, ámde sikerei sem. Vádolni senkit sem kell, azzal semmire nem megyünk. Az utat kell keresni, a helyeset.

Aki mesél, annak nyugodt a lelke. E tárgyban én is nyugodt vagyok. "Ezért van, hogy a háborúban verset írok", illetve mesélek, mert ahhoz inkább értek. Sőt, abból erőt is merítek. Mesélek még egy kicsit. Ha ez nem az olvasó kedvelt műfaja, fejezze be az olvasást.

Neu Piroska, a Gondolat Kiadó szerkesztője, 1975-ben megkért az Írországban élő Lánzos Kornél Space through Ages című geometriai – elméleti fizikai könyvének lefordítására. Nem sok kedvem volt hozzá, a fordítás elég hálátlan munka, de hogy kedvét ne vegyem, elkértem tőle betekintésre. A könyv szakmailag nagyon érdekes volt, engem azonban az epilógus mottója fogott meg. Franz Werfeltől idézett a szerző: "Greatness is only possible against the stream, never with the stream. The eternally defeated are the eternally victorious and the voice is truer than the noise". Vagyis: Naggyá lenni csak az ár ellenében lehet, az árral soha. Az örök legyőzöttek az örök győztesek és a hang igazabb, mint a lárma. Ez eltalált. Fizikát vártam és valami mást kaptam. Elvállaltam a fordítást. Telt, múlt az idő, lényegében el is felejtkeztem az egésztől, amikor is, tán nyelvgyakorlat céljából, a nyolcvanas évek végefelé, német eredetiben, megvettem Werfel Jeremiás-könyvét, amit még elsőéves egyetemista koromban olvastam magyarul, fűtetlen debreceni szobámban. "Höret die Stimme", azaz Halljátok az ígét. A könyv utolsó előtti oldalán ezek a sorok állnak: "Grösse nur gegen die Welt gibt und niemals mit der Welt, die ewig Besiegten die ewigen Sieger sind und die Stimme wirklicher ist als der Lärm." Tehát innen van a mottó. Másnak, más helyzetben ez semmit sem mond, nekem az én helyzetemben sokat jelentett. A tisztességes, szellemi ember alapvető

magatartását. Azt, hogy miképpen kell viselkedni, ha nehéz az ember élete. A próféta szót szerénységi okokból mellőzöm.

Korszakalkotó írást tartalmaz a 89. füzet. Leszámolunk a nagysággal, az elismertséggel. Lezárunk egy 17 éves mellékvágányt. E két lépéssel kiüresítjük magunkból az emésztő gondok terhét, meghaladjuk önmagunkat és új, könnyű lélekkel tudunk körülnézni a világban. Amíg gondolkodni tudunk, segítjük gondolatainkkal – ha elfogadják – az utánunk jövőket. A "lethetetlen" Napló ebben is segít.

Más okom is van az örömré. Nem tudom, hogy a Napló írója hogyan kapott kedvet e műfaj gyakorlásához. Jól emlékszem, hogy valamikor, Arany Jánosra hivatkozva, arra bízattam a szerzőt, hogy nyisson egy "kapsos könyvet", amint illik egy idős korba jutott emberhez. Lehet, hogy emlékszik erre a szerző, lehet, hogy nem. Az utóbbi esetben még nagyobb érdem a stílusváltás, s ez azt is igazolja, hogy egy korban szükségszerűvé válik az ilyen beszédmód. Írunk, azaz beszélünk életünkről, mindennapjainkról, párbeszédet kezdeményezünk, s ennek során átadjuk tapasztalatainkat minden kényszer nélkül. Közzelebb kerülünk barátainkhoz.

E közelség jegyében szemlélem a Mindenszentek napján írt feljegyzés utolsó szavát. Golgota. Nincs feljebb? Nem tudjuk magasabbra emelni a tekintetünket? Nincs tovább? Cél a Golgota, vagy a cél elérésére irányuló törekvésünk következménye? Mi is a cél? István diakonus meglátta a célt halála előtt néhány pillanattal? Nemde a Golgota a Credo közepén található, s ezután még szó esik feltámadásról, mennyekről, a mennybéli helyekről, égi Országról, eljövendő örök életéről. Egy percig sem vonom kétségbe, hogy a naplóíró tudja mindezt, mégis meg kell kérdeznem tőle, hogy maradéktalanul megszabadult-e Pál megváltás szemléletétől, amelyben a keresztthalálnak van központi szerepe és kevesebb szó jut az irgalomnak, a szelídségnek, békességteremtésnek? Pálnak csak a keresztrefeszülés fontos. Nyilván, hiszen ezen fordul a világ bűneinek eltörlése. Nos, nem kételkedem abban, hogy a Napló írója elméjében megszabadult a megváltás-elmélet mechanizmusától, de ez az utolsó szó egy feldolgozatlan tudatalatti gyökérről árulkodik.

Vissza a meséhez. Azt kell-e hangsúlyoznunk egy sportolónak, hogy választott sportágában minden nap holtfáradtan fog az ágyába esni, vagy időnkint delíriumos állapotban fog versenyezni? Hogy néha elveszti öntudatát, lázas lesz, kritikusan felmegy a vérnyomása, duplán lüktet a pulzusa, kapkod a levegő után, félájultan esik földre a szalag átszakítása után? Nem ezt mondjuk. Azt mondjuk: ha igyekszel, célba, ismétlem, célba érsz. Ha vonzó a cél, akkor a versenyzőnek semmi sem lesz drága ezért. Elég hamar megtudja, mi mibe kerül. Nem tévesztjük meg, nem tagadjuk a halálra fáradás tényét. De céltalanul senki sem akarja fárasztani magát, senki sem akar esetleg tönkremenni. Vonzó, nemes emberi,

vagy vallási célt kell kitűzni. Ha nem hívőt biztatunk, akkor azt kell mondani, hogy az a dolgunk a világban, hogy küzdjünk "Erőnk szerint a legnemesbekért", s akkor az emberiség megőriz legjobb emlékezetében. Ez a cél és ez a jutalom. A hívó embert viszont a mennyország boldogságával vonzza és várja a túlvilág Urának lakomája vagy a paradicsomi ligetek öröme. Ki kell mondani a remélt célt, mert a Golgota nem cél. A jó marketing a célra mutat, oda vezet.

Öreg este lett, majd éjszaka. A kályhát az első estén már rég lezártam, aludni próbáltam, erőt gyűjteni az új napra. Forgolódtam az ágyon, gondolatvázlatok futkostak a fejemben. Két órakor a Hold még szépen megvilágította a szobát. Vannak helyzetek, amikor nehezen jön az ember szemére az álom.

2006. december 12 – 24.

KIRÁLY IGNÁCZ

GYARLANDÓSÁGUNK...

(GYARLANDÓ = GYARLÓ + HALANDÓ)

Sajnos nem voltunk és még mindig nem vagyunk szentek. Az erre való törekvést azonban ugye, nem adjuk fel?! Az élet hoz olyan helyzeteket, mikor jó szándékú kíváncsiság, rosszindulatú kíváncsiság, ártani akaró kötözködés... olyan személyes, közösségi dolgainkról kérdez, faggat, kutakodik, melyeket mi belső személyes és közösségi ügynek tekintünk. Ezek olyan kihívások, melyekre nem szerencsés, ha ösztönösen, pillanatnyi helyzet szerint reagálunk...

1./ Titoktartási fegyelem. Katolikus gyökerű mozgalom vagyunk. Tudjuk, hogy mi az a bűnbánat, mi a szentgyónás, mi a bocsánatkérés és jóvátétel. Azt is tudjuk, hogy mi a titoktartás. Tudjuk? A lelki vezető Isten előtt végzett kitarulkozást nem ad ki senki másnak. Ha a bűn mást érint, a vele való rendeződésre (bocsánatkérés, kiengesztelődés) biztatunk. A titoktartási fegyelem alóli feloldást csak az érintett adhat. Ha szükséges, akkor az ehhez való hozzásegítését elő kell segíteni. A valaki, valakik sérelmére elkövetett hibáink, bűneink, mulasztásaink jóvátételt, vagy annak erős igyekezetét feltételezik az őszinte bűnbánat esetén. Hamis gyakorlat az, ha valaki Isten bocsánatát kéri és reméli anélkül, hogy az általa okozott kár, sérelem személyes rendezését szorgalmazná. Ha menyeyi Atyánk úgy bánik velünk, ahogyan mi emberek szoktunk egymással bánni, akkor sok baj érhetne még bennünket. Ha előbb rendbe tettem rendtelenségeimet embertársammal, majd akkor mehetek megbocsátás reményével Istenünk elé. Amikor testvérbarátom bajával hozzám fordul, akkor megtisztelő bizalmát akkor szolgálom helyesen, ha erőt, biztatást adok a megbántott harmadikkal való rendeződésére. Nincs titok, ami ki ne tudódnék. Atyánk eleve tudja dolgainkat. Akkor is így van, ha elringatjuk magunkat irgalmas szeretetében való bizalmunkban. Embertársaink

esetében is így van. A megfáradt, elerőtlenedett ember sírba viszi rendezetlenségeit. Ebben az a probléma, hogy minden megnyilvánulásunk, sőt mulasztásunk kihat. Hatással van környezetünkre, szeretteinkre, most élőkre és majdan megszületőkre. Ennek tudatosítása felrázó erejű lehet.

Szerettem a jól értesült szerepét játszani. Nagy küzdelembe kerültem, hogy ne locsogjak. Szerencsére ebben sokat segített, hogy hiúságom nagyobb volt, mint pletykás hajlamom. Kortárs csoportom bizalma olyan erős volt, hogy nálam tették le bizalmas nyavalyáikat a házibulis impotenciától az iskolai csoportos betörés utólagos félelméig. Kezdetben ez a bizalom segített szájam fegyelmezésében. Fiatalon megözvegyült édesanyám bizalmát annyira nem akartam elveszíteni, hogy egy cseresznyelopás után magam igyekeztem elmondani-bevallani neki a dolgot, mert felismert a tulajdonos néni. Igyekeztem haza, hogy megelőzzem a panaszost. Édesanyám annyira bízott bennem, hogy sokszor én írtam alá az ellenőrzőmet és csak annyit mondott utólag: ugye fiacskám, nem lesz bajod ebből?

2./ Véd- és dacsövetség. Akiket szeretünk, akik hozzánk tartoznak, azokat meg akarjuk védeni. Ösztönösen is, illendőségből is, igazság és tárgyilagosság szerint is. Ez természetes. Értékszemléletünk azonban ennél többet kíván tőlünk. Istennek tetszeni akarás az ön- és egymás védelemben azt jelenti, hogy nem csupán összezárunk a külső támadásra, hanem magunk között is vigyázunk, hogy minél kevesebb alapot adjunk a bennünket lejáratni, bántani akarók számára. A normális ember nem a szennyes ruhákat teregeti a szárító kötélre, minden arra járó szemléletére. A mosott ruhák és a megmosakodott személyiség való az emberek elé, az emberek közé. Aki kívülállóként a szennyes kosarunkban akar kutakodni, az vagy beteg, vagy gonosz. Ha kérdez, az természetes. Ha erőszakosan ránk száll, az gyanús. Szinte bizonyos, hogy kártékony. Fenn kell tartanunk magunknak a jogot ahhoz, hogy bizalmas, személyes szennyesecink tekintetében személyesen magunk döntünk annak nyilvánosságáról, vagy hírzárlataról. Nemet mondani is lehet erény. A megfontolt védekezés erénye. Egy pletyka éhes, méregkeverésre hajlamos világban kiemelten fontos, hogy a mi gyarló kezünkre bízott és sokszor beszennyezett gyöngyök ne kerüljenek ártó kezekbe. Az igazgyöngy nem veszít értékéből, ha besározódik (Tamás ev.), de tisztán tartani kötelességünk. Főként egy magát morális megújulási mozgalomnak megfogalmazó közösség tagjának. Bennünket a tények kell, hogy megvédjenek. Erényeink, értékeink tények. A bűneink is tények. Hamis testvérbarátság az, ha rendezetlenségeink megideologizálásában, kimagyarázásában zárunk össze, az egymás megvédésének önmagában jó szándékával. Vigyázat: minden szőnyeg alá söpört szégyellni valónk puskaporos hordó alattunk. Figyelem: minden bevallott és lerendezett bűnünk erő forrása szá-